

Одлука

о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у поступку приватизације

(„Службени гласник РС”, бр. 9/15, 84/15, 109/15, 16/16, 82/16, 5/17, 92/17, 29/18, 59/18, 3/19, 1/20, 11/20, 30/22 и 5/25)

1. Овом одлуком утврђује се Програм за решавање вишка запослених у поступку приватизације (у даљем тексту: Програм).
 2. Програм је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.
 3. За спровођење Програма задужено је министарство надлежно за послове рада и запошљавања, које шестомесечно доставља извештај Влади о спровођењу Програма.
 4. Субјекти приватизације који не могу да обезбеде средства за решавање вишка запослених из сопствених извора, могу остварити право на обезбеђивање средстава из буџета Републике Србије, у складу са овом одлуком.
 5. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о утврђивању Програма за решавање вишка запослених у процесу рационализације, реструктурирања и припреме за приватизацију („Службени гласник РС”, бр. 64/05, 89/06, 85/08, 90/08 - исправка, 15/09, 21/10, 46/10, 9/11, 6/12, 63/13, 21/14 и 129/14).
- Лица која су до дана ступања на снагу ове одлуке остварила право на посебну новчану накнаду у складу са одлуком из става 1. ове тачке остварују права утврђена том одлуком.
6. Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ПРОГРАМ ЗА РЕШАВАЊЕ ВИШКА ЗАПОСЛЕНИХ У ПОСТУПКУ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

I. ПРЕДМЕТ

Програмом за решавање вишка запослених у поступку приватизације (у даљем тексту: Програм) одређују се носиоци активности утврђивања вишка запослених, начин решавања вишка запослених, извори и начин одобравања средстава.

Циљ Програма је стварање економских услова за профитабилно пословање и раст продуктивности кроз пословну консолидацију привредних друштава као и решавање радноправног статуса вишка запослених у смислу обезбеђења средстава за улагање у ново запошљавање - samozapošljavanje, подизање могућности за ново запошљавање или за превазилажење проблема у периоду тражења новог запослења кроз активно тражење посла.

Програм се примењује на субјекте приватизације са већинским државним, односно друштвеним капиталом у поступку приватизације, као и на субјекте приватизације код којих је предмет приватизације капитал који чини више од 50% укупног капитала субјекта приватизације, за које

је објављен Јавни позив за прикупљање писама о заинтересованости, у складу са Законом о приватизацији („Службени гласник РС”, бр. 83/14 и 46/15 - у даљем тексту: субјекти приватизације) као и на зависна друштва, која су пословала у оквиру субјекта приватизације, а код којих се поступак приватизације спроводи кроз покретање стечаја, укључујући и субјекте приватизације над којим треба бити покренут стечај у складу са Акционим планом за окончање поступка приватизације за 188 субјеката кроз покретање стечаја (у даљем тексту: Акциони план), као и на предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, која послују као зависна друштва у оквиру субјекта приватизације и на субјекте приватизације од стратешког значаја, који су одређени актом Владе.

Програм се примењује и на предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која послују са државним, односно друштвеним капиталом.

II. НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ УТВРЂИВАЊА ВИШКА ЗАПОСЛЕНИХ

Субјекти приватизације су дужни да:

1) сагледају пословно и финансијско стање, као и перспективе даљег развоја на основу програма пословно-финансијске консолидације, у складу са законом;

2) формирају тим за спровођење поступка утврђивања вишка запослених. Чланови тима у привредним друштвима могу бити и представници јединица локалне самоуправе, Националне службе за запошљавање, репрезентативних синдиката и удружења послодаваца основаних на нивоу јединица локалне самоуправе, привредне коморе и др.;

3) утврде правну и економску основаност утврђивања вишка запослених, као и основаност статусне промене - издвајање појединих предузећа или делова тих предузећа и њихово осамостаљивање на економским принципима, у циљу рационализације пословања и броја запослених, у складу са законом;

4) обавесте Националну службу за запошљавање о покретању поступка утврђивања вишка запослених;

5) утврде број потребних радника и укупан вишак запослених, као основ за утврђивање нове организације и систематизације послова, уз обавезу да органи управљања и други надлежни органи у чијем делокругу рада је пословање привредних друштава, приликом израде Програма воде рачуна да исто може да обавља своју делатност и након реализације Програма;

6) закључе споразум о међусобном регулисању права и обавеза по основу рада, уколико према запосленом који је утврђен као вишак имају обавезе по било ком основу из радног односа;

7) спроведу анкету међу запосленима о њиховим намерама и спремности за прихватање опција за решавање социјално-економског положаја пре и након престанка радног односа;

8) донесу предлог Програма и да га доставе репрезентативним синдикатима и Националној служби за запошљавање, у складу са Законом о раду;

9) размотре предлоге Националне службе запошљавања и мишљење синдиката и да их обавесте о свом ставу, као и да на основу предложених мера активне политике запошљавања од стране Националне службе за запошљавање спроведу и организују потребне активности;

10) утврде и доставе Програм министарству надлежном за послове рада и запошљавања;

11) у року од 30 дана од дана преноса средстава по одобреном Програму, изврше обавезе из одобреног Програма и о томе доставе извештај министарству надлежном за послове рада и запошљавања. Уколико је након одобравања средстава субјекту приватизације, спроведен поступак приватизације, ову обавезу дужно је да изврши друштво над којим је спроведен поступак приватизације.

Министарство надлежно за послове рада и запошљавања подноси субјекту приватизације односно друштву над којим је спроведен поступак приватизације, захтев за повраћај средстава, у року од 15 дана од дана утврђивања да средства нису утрошена, односно да су ненаменски утрошена.

Национална служба за запошљавање остварује непосредну сарадњу са субјектом приватизације и обавезна је да, у поступку утврђивања вишка запослених, активно учествује у реализацији Програма, односно да:

1) формира стручно оперативне тимове за пружање стручне помоћи и информисање о правима и могућностима решавања радноправног и социјалног статуса вишка запослених;

2) достави послодавцу предлог мера у циљу да се спречи или на најмању меру смањи број отказа уговора о раду;

3) посредује и доводи у контакт послодавце који исказују вишак запослених и послодавце који исказују потребу за запошљавањем;

4) информише и индивидуално или групно саветује запослене у привредним друштвима о могућностима запошљавања и остваривању права;

5) предложи програме мера активне политике запошљавања;

6) обавља и друге послове у складу са својом делатношћу.

III. НАЧИН РЕШАВАЊА ВИШКА ЗАПОСЛЕНИХ

Програм решавања вишка запослених одобрава министарство надлежно за послове рада и запошљавања.

Запослени који је утврђен као вишак, може добровољно да се определи за једну од опција, која је за њега најповољнија, и то за:

1) отпремнину у висини динарске противвредности 200 евра за сваку навршену годину рада у радном односу, по средњем курсу, на дан достављања спискова вишка запослених од стране послодавца, с тим да укупна висина отпремнине не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности;

2) отпремнину у висини збира једне трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину, с тим да укупна висина отпремнине не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности, по средњем курсу, на дан достављања спискова вишка запослених од стране послодавца;

3) отпремнину у износу од шест (6) просечних зарада по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике - за запослене који имају више од 15 навршених година рада у радном односу.

Запослени не може да оствари право на отпремнину за исти период за који му је већ исплаћена отпремнина код истог или другог послодавца.

Право на новчану накнаду у складу са прописима о запошљавању могу остварити она лица чија је укупна висина исплаћене отпремнине, у складу са овом одлуком, мања или иста од висине отпремнине утврђене у складу са Законом о раду.

Изузетно, за субјекте приватизације над којима треба бити покренут стечај у складу са Акционим планом као и у предузећу за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом код којих се радноправни статус свих запослених решава кроз Програм, могу се обезбедити средства за исплату отпремнине при одласку у пензију, за запослене који испуњавају један од услова за остваривање права на пензију у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању, средства за ове намене могу се обезбедити у буџету Републике Србије у висини две (2) просечне зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Уколико субјект приватизације или предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом заснује радни однос или радно ангажује по било ком основу лице које је утврђено као вишак запослених и коме је исплаћена отпремнина из буџета Републике Србије, у обавези је да изврши повраћај исплаћених средстава у буџет Републике Србије, са припадајућом затезном каматом, почев од дана исплате средстава из буџета Републике Србије на текући рачун субјекта приватизације или предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом.

Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, које је вишак запослених решило исплатом отпремнине из буџета Републике Србије за свако ново заснивање радног односа или радно ангажовање у обавези је да прибави претходну сагласност министарства надлежног за послове привреде и министарства надлежног за послове рада и запошљавања.

IV. ИЗВОРИ СРЕДСТАВА

За реализацију Програма користе се:

- 1) средства издвојена у буџету Републике Србије;
- 2) средства која обезбеђује Национална служба за запошљавање, у складу са законом.

V. НАЧИН ОДОБРАВАЊА СРЕДСТАВА

Средства из буџета Републике Србије за остваривање Програма одобравају се решењем министра надлежног за послове рада и запошљавања, а на предлог Радне групе за разматрање и оцену документације Програма (у даљем тексту: Радна група).

Радну групу чине представници Министарства финансија, Министарства привреде, министарства надлежног за послове рада и запошљавања и представници репрезентативних социјалних партнера на републичком нивоу.

Стручне и административно-техничке послове за Радну групу обавља министарство надлежно за послове рада и запошљавања.

Уз захтев за обезбеђење средстава, субјект приватизације и предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, доставља: програм решавања вишка запослених, одлука надлежног органа о усвајању Програма решавања вишка запослених, одлуку о формирању тима за спровођење поступка утврђивања вишка запослених, важећи и нови акт о систематизацији и организацији послова, мишљење Националне службе за запошљавање, мишљење министарства надлежног за послове приватизације, мишљење репрезентативних синдиката, пример споразума о међусобном регулисању права и обавеза по основу рада, копије радних књижица запослених који су утврђени као вишак и друге доказе из службених евиденција о периодима обавезног осигурања по основу радног односа и изјаву директора под материјалном и кривичном одговорношћу за тачност достављених података, оверену код надлежног органа.

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање је дужан да за запослене који су утврђени као вишак, по захтеву министарства надлежног за послове рада и запошљавања, из матичне евиденције о осигураницима достави податке о периодима обавезног осигурања по основу радног односа.

Централни регистар обавезног социјалног осигурања је дужан да за запослене који су утврђени као вишак, по захтеву министарства надлежног за послове рада и запошљавања, из Јединствене базе централног регистра достави податке о периодима обавезног осигурања по основу радног односа.

Изузетно, субјекти приватизације који имају од нула до пет запослених, као и субјекти приватизације над којима треба бити покренут стечај, у складу са Акционим планом достављају уз захтев за обезбеђење средстава, програм решавања вишка запослених, одлука надлежног органа о усвајању Програма решавања вишка запослених, мишљење министарства надлежног за послове приватизације, копије радних књижица запослених који су утврђени као вишак и изјаву директора под материјалном и кривичном одговорношћу за тачност достављених података, оверену код надлежног органа.